

redes, kunne levestandarden sandsynligvis opretholdes. Dette problem måtte være et incitament for alle samfund i Fiji til at arbejde sammen i en fælles anstrengelse for at finde en passende løsning.

Til slut fremhævede den britiske repræsentant, at Fijis politiske, økonomiske og sociale problemer klart viste, at målet for den politik, der burde føres, måtte være at nå frem til, at de to hovedsamfund uden at opgive det bedste i deres tradition og kultur betragtede sig selv som Fijis folk forenede i fælles bestræbelser for det fælles gode.

De kritiske påstande, som under de efterfølgende indlæg kom til udtryk, drejede sig især om Storbritanniens manglende indsats for skabelse af en national enhed af de to befolkningsgrupper på øerne og om manglende økonomisk indsats til oplysning af øernes erhvervsliv. Desuden blev forfatningen kritiseret og det blev gjort gældende, at Storbritannien ikke havde angivet, hvorledes koloniafviklingsdeklarationen tænkes gennemført for Fijis vedkommende.

Efter *australsk* opfattelse fandtes der ingen færdigstet løsning på Fijis hovedproblem, og koloniudvalget ville gøre klogt i ikke at forsøge på at foreslå en. Man burde undgå udefra at påtvinge Fijis befolkning individuelle eller kollektive synspunkter om, hvorledes de skulle nå frem til fuld politisk modenhed. Koloniudvalget burde — efter at have fået sådanne yderligere oplysninger, som ansås for fornødne — anmode den administrerende myndighed og repræsentanter for de forskellige etniske grupper om at finde frem til en fælles opfattelse af den forfatningsmæssige udvikling.

Den *sovjetiske* repræsentant fremhævede specielt i sit indlæg, at Fijis økonomi var helt ude af balance. Landbruget var tilbagestående, og landbrugsjorden tilhørte hovedsagelig store britiske kompagnier. De britiske monopoler begrænsede sukkerproduktionen for at holde verdensprisen høj, hvilket førte til øget arbejdsløshed. Det var selskaber som Colonial Sugar Board, Pineapple Packing Company, Copra Board, Banana Board og Associated Mining Company, der i virkeligheden bestemte områdets økonomiske politik. Med hensyn til de politiske forhold i Fiji henviste han til en hen-

vendelse fra Fiji Western Democratic Party, der havde betegnet de i april 1963 afholdte valg som en farce. Han fandt, at koloniudvalget måtte have yderligere oplysninger om situationen i Fiji, men fremhævede samtidig, at koloniafviklingsdeklarationen uden forsinkelse også burde finde anvendelse i dette område. 1963-forfatningen burde ophæves og erstattes af en demokratisk, baseret på princippet „een mand — een stemme“. Endelig burde koloniudvalget alvorligt overveje at sende en besøgsmission til området.

Den *indiske* repræsentant fandt ikke de racemæssige forhold i Fiji enestående, og de burde ikke hindre territoriet i at opnå selvstændighed. Han efterlyste en klar britisk tilkendegivelse af, at man ville efterleve koloniafviklingsdeklarationen for Fijis vedkommende. Han understregede samtidig, at magten ikke burde overdrages til en enkelt etnisk gruppe, men til Fijis folk.

Generaldebatten sluttede som den begyndte med et *britisk* indlæg. Indledningsvis udtalte den britiske repræsentant, at hans regering ikke forventede ros fra koloniudvalget for de resultater, der var opnået, men den forventede en vis forståelse for de vanskeligheder, der var forbundet med koloniafviklingen, og en realistisk vurdering af den førte politik. Debatten havde imidlertid vist tendens til at se bort fra kendsgerningerne om Fijis historie og geografiske beliggenhed.

Han fremhævede, at den britiske politik var ledet af FN-pagtens bestemmelser og i særdeleshed artikel 73 b, i henhold til hvilken udviklingen af selvstyre skulle ske i overensstemmelse med de særlige forhold i det enkelte område, dets befolkning og deres forskellige udviklingstrin. I overensstemmelse med denne bestemmelse måtte man tage hensyn til befolkningens etniske sammensætning, og øgruppens størrelse og beliggenhed. Han afviste på det bestemteste, at hans regering bevidst tilsigtede en på race-skel baseret politik, men det ville være fejlagtigt at undervurdere det problem, der er opstået ved, at antallet af indvandrere oversteg den oprindelige befolkningsgruppes antal.

Hvad angik uafhængighedsspørgsmålet, bestod der for tiden ikke noget ønske hos